

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/338/2021
Identifikačné číslo spisu:	7616217731
Dátum vydania rozhodnutia:	24.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7616217731.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobkyne B. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/X, B., zastúpenej advokátkou JUDr. Emíliou Šimkulákovou, so sídlom Starosaská 6, Spišská Nová Ves, proti žalovanej AGRO ZULA s.r.o., so sídlom Hlavná 187/14, Hrabušice, IČO: 51 254 506, zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Špakom, so sídlom Odborárov 49, Spišská Nová Ves, o uloženie povinnosti zdržať sa chovu koní a o iné, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 11C/216/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 7. apríla 2021 sp.zn. 11Co/358/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 3. júla 2019 sp. zn. 11C/216/2016 zastavil konanie voči žalovanému 1 (LABUDA-ASI s.r.o., so sídlom Obchodná 52/30 Hrabušice, IČO: 36 603 970), zamietol žalobu voči žalovanému 2 (AGRO ZULA s.r.o., so sídlom Hlavná 187/14, Hrabušice, IČO: 51 254 506) a priznal obom žalovaným nárok na plnú náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým zamietavým výrokom rozhodol o žalobe o ochranu vlastníckeho práva, ktorou sa po jej viacerých zmenách žalobkyňa v konečnom dôsledku domáhala 1/ uloženia povinnosti žalovanému 2 zdržať sa chovu koní a iných hospodárskych zvierat na pozemku registra "C", parc. č. XXXX - orná pôda o výmere 19332 m², ktorý sa nachádza v katastrálnom území B. a vo vzťahu ku ktorému podľa údajov katastra nehnuteľností nie je list vlastníctva založený (ďalej tiež len „sporný pozemok“) a zároveň odstrániť z neho hnojisko a prístrešky a 2/ uloženia povinnosti žalovanému 2 zdržať sa obťažovania jej osoby nad mieru primeranú pomerom pachmi, pevnými a tekutými exkrementami a odpadmi vznikajúcimi chovom koní a iných hospodárskych zvierat na spornom pozemku a zamedziť ich prenikaniu a prenikaniu tiež hlodavcov a hmyzu premnožených v súvislosti s chovom hospodárskych zvierat na špecifikované nehnuteľnosti žalobkyne evidované v

katastri nehnuteľností na LV č. XXX pre kat. úz. B. (ďalej tiež len „nehnuteľnosti žalobkyne“). Oboma nárokmi žalobkyňa sledovala ochranu svojho vlastníctva. Prvým z nich sa malo zamedziť neoprávneným zásahom do jej vlastníckeho práva k spornému pozemku, pričom skutkovo spočíval na tvrdení žalobkyne, že je podielovou spoluvlastníčkou sporného pozemku a že žalovaný 2 ho užíva na chov koní a iných hospodárskych zvierat na základe neplatnej podnájomnej zmluvy. Dôvodom neplatnosti tohto právneho úkonu pritom podľa argumentácie žalobkyne mala byť skutočnosť, že spoločnosť AKRON a.s., ktorá žalovanému 1 prenechala časť tohto pozemku - tzv. „M.“ (ďalej tiež len „pozemok M.Í.“) na dočasné užívanie, na to nebol oprávnený, jednak preto, že ona ako jedna zo spoluvlastníkov tejto nehnuteľnosti svoj spoluvlastnícky podiel spoločnosti AKRON a.s. neprenajala, a tiež aj preto, že označenie predmetu podnájmu v tejto zmluve - ako „ucelený blok pozemkov a to celý diel M., kód dielu XXXX/X o výmere 16900 m²“ nezodpovedá evidencii katastra nehnuteľností; je preto neznáme a neurčité. Druhým z uplatnených nárokov sa žalobkyňa domáhala ochrany pred imisiami, ktoré zo sporného pozemku mali prenikať na susedné nehnuteľnosti v jej vlastníctve v súvislosti s chovom koní a iných hospodárskych zvierat.

1.2. Vo vzťahu k vlastníckej ochrane sporného pozemku súd prvej inštancie skutkovo vyšiel zo zistenia, že Podnájomnou zmluvou zo dňa 28.4.2015 (ďalej tiež len „podnájomná zmluva“) spoločnosť AKRON a.s. prenechala žalovanému 1 na dočasné užívanie na poľnohospodárske účely pozemky označené ako „ucelený blok pozemkov a to celý diel M., kód dielu XXXX/X o výmere 16900 m²“ s tým, že podľa obsahu tejto zmluvy mal podnájom trvať 5 rokov a nájomca bol oprávnený predmet podnájmu prenechať na užívanie tretej osobe, identifikácia „kód dielu XXXX/X o výmere 16900 m²“ zodpovedá označeniu v registri poľnohospodárskych produkčných plôch a vyobrazeniu na súvisiacej geopriestorovej mape. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že pozemok M. je tvorený množstvom parciel evidovaných na mape určeného operátu, ktoré spolu s ďalšími (spolu približne 100) boli scelené do spornej parcely. Žalobkyňa je podľa skutkového nálezu prvoinštančného súdu podielovou spoluvlastníčkou dvoch z týchto parciel, a to parc. č. XXXXX/X - záhrada o výmere 348 m², evidovanej v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX pre kat. úz. B. s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 9/72 k celku a k parc. č. XXXXX/X - orná pôda o výmere 115 m², evidovanej v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX pre kat. úz. B. s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 1/36 k celku. Na takto ustálený skutkový stav prvoinštančný súd aplikoval ust. § 126 ods. 1 a 2, § 136 ods. 1, § 137 ods. 1 a § 139 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), dospel k záveru, že žalobe smerujúcej k ochrane vlastníckeho práva žalobkyne vo vzťahu k spornému pozemku nemožno vyhovieť, nakoľko ho žalovaný 2 užíva na základe podnájomnej zmluvy, pričom žalobkyňou prezentované dôvody jej neplatnosti nie sú dané, nakoľko žalobkyňa je síce podielovou spoluvlastníčkou pozemkov na území "kapustníc" avšak iba minoritnou, takže neudelenie jej súhlasu s nájmom nehnuteľností je pre hospodárenie s vecou celkom bez významu. Ostatní spoluvlastníci pozemkov na uvedenom území súhlas žalovaným udelili a to podpisom nájomných zmlúv so spoločnosťou Akron a.s., vyjadrenie predmetu podnájmu v zmluve bolo dostatočne určité pre jeho identifikáciu, prenechaný pozemok je presne vymedzený a identifikovateľný priamo v teréne a to v súlade s údajmi z Pôdneho portálu - Informačného systému VÚPOP Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra.

1.3. Čo do ochrany pred rušením imisiami prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v prvom rade ustálil situačné pomery. Medzi stranami nebola spornou skutočnosť, že na pozemku M. žalovaný 2 chová kone, čo bolo objektivizované aj miestnou ohliadkou, na pozemku kapustníc sa nachádza 12 koní, prístrešky pre kone, hnojisko a krmítko. Pri miestnej ohliadke súd žiaden zápach od koní nevnímal, hnojisko bolo naplnené iba čiastočne, nezaznamenal ani výskyt hlodavcov alebo hmyzu. Oproti záhrade žalobkyne sused chová cca 300 sliepok, sused Y. chová ošpané a sliepky, pričom aj iní susedia chovajú hospodárske zvieratá - napr. kozy. Súd prvej inštancie nezistil emisné presahy na nehnuteľnosti žalobkyne ani na základe výsluchu svedkov, z vyhlásení susedov sporových strán pani Y., G., Z. P., L. a pána F. súd zistil, že títo zhodne vyhlásili, že ich rodinám neprekáža, že sa v susedstve nachádza farma koní, nepocitujú nepríjemný zápach či iné znečistenie ovzdušia alebo pôdy. Na takto ustálený skutkový stav prvoinštančný súd aplikoval ust. § 100 ods. 1 a 2, § 101 a § 127 ods. 1 OZ. Ešte pred posúdením vecnej opodstatnenosti uplatneného nároku na ochranu pred imisiami, vysporiadal sa súd prvej inštancie so žalovanými vznesenou námietkou premĺčania, dospel pritom k záveru, že tato námietka bola uplatnená dôvodne. Východiskovým pritom bol jeho názor, že právo na ochranu proti imisiám sa premĺčuje, zásadne sa premĺčujú všetky subjektívne majetkové práva mimo práva

vlastníckeho (§ 100 ods. 2 OZ), práva z imisií považuje za premlčateľné aj právna teória (napr. v publikácii Občiansky zákonník, druhé prepracované vydanie, Peter Vojčík a kolektív, Iura Edition 2009). Vychádzajúc z vyjadrenia žalobkyne, že "chov koní jej začal vadit' keď už ich bolo viac, konkrétne keď boli tri, niekedy okolo roku 2010 až 2011" súd prvej inštancie uzavrel, že k uplynutiu všeobecnej 3 ročnej premlčacej doby došlo najneskôr koncom roka 2014 a preto k podaniu žaloby na súd dňa 23.11.2016 došlo až po premlčaní. I napriek záveru o premlčaní uplatneného práva na ochranu pred imisiami, posúdil súd prvej inštancie túto časť žaloby aj z hľadiska jej vecnej opodstatnenosti. Zdôraznil v prvom rade skutočnosť, že pokiaľ sa žalobkyňa domáhala ochrany pred odpadmi vznikajúci pri chove koní, z jej vyjadrenia (na pojednávaní i v rámci miestnej ohliadky) vyplynulo, že už "žiadny pevný, tekutý ani iný odpad vznikajúci chovom koní na jej pozemok nepreniká", keďže medzičasom bolo prírodné hnojisko nahradené kontajnerom. Rovnako žaloba stratila na opodstatnení aj v časti o zamedzenie chovu iných hospodárskych zvierat na spornom pozemku, keďže podľa zistenia súdu prvej inštancie sa na ňom už iné hospodárske zvieratá nenachádzajú. Keďže záhrada žalobkyne je oplotená pletivom, je absolútne vylúčené, aby túto prekážku dokázali kone prekonať. Napokon súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú ani vlastnícku ochranu žalobkyne smerujúcu proti zápachu z chovu koní, premnoženým hlodavcom a hmyzu. Podľa jeho záveru sa tvrdenia žalobkyne o nadmernom zápachu pochádzajúceho z chovu koní nepotvrdili. Na podklade týchto parciálnych záverov súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyňa hodnoverne nepreukázala, že by ju žalovaný 2 chovom koní na pozemku Kapustníc nad mieru primeranú pomerom obťažoval alebo iným vážnym spôsobom ohrozoval výkon jej vlastníckych práv. Rozhodnutie o trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným 2 prvoinštančný súd odôvodnil s poukazom na ust. § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) výlučným procesným úspechom žalovaného 2 v spore.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 7. apríla 2021 sp.zn. 11Co/358/2019 na základe odvolania žalobkyne proti zamietavému výroku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému 2 voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP odkázal na toto odôvodnenie.

2.1. Žalobkyňa svojimi odvolacími námietkami, v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, nastolila predmetom odvolacieho prieskumu správnosť procesného postupu prvoinštančného súdu z hľadiska rešpektovania jej práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Žalovaná v odôvodnení napadnutého rozsudku konkrétne postrádala reakciu na niektoré z ňou vyzdvihovaných faktov a síce skutočnosť, že pri ohliadke bola zistená prítomnosť potkaních výkalov a skutočnosť, že v správe obce Hrabušice bol vyslovený predpoklad, že s chovom koní je spojený nepríjemný zápach a premnoženie hlodavcov a vyčítala mu tiež, že nezodpovedá pravde konštatovanie prvoinštančného súdu, že neprodukovala listinné dôkazy - územný plán a všeobecne záväzné nariadenie obce Hrabušice. Vo vzťahu k žalobkyňou vyzdvihovanej skutočnosti, že pri ohliadke bola zistená prítomnosť potkaních výkalov, treba uviesť, že súd prvej inštancie rozhodne nedospel k skutkovému nálezu, že v danej lokalite hlodavcov či hmyzu niet. Naopak, ich výskyt empiricky vyvodil už len z toho, že sa tak prirodzene deje na miestach, na ktorých sa chovajú hospodárske zvieratá. V takom duchu je potrebné interpretovať tiež predpoklad vyslovený v oznámení o výsledku prešetrovania sťažnosti obce Hrabušice zo dňa 24.4.2017, keďže v konečnom dôsledku sťažnosť žalobkyne na premnoženie múch a myší aj napriek tomu, že ich výskyt prirodzene pripustila, posúdila za neopodstatnenú. Žalobkyňa v tejto spojitosti prehliadla, že súd prvej inštancie rozhodnutie v tejto časti žaloby nevystaval na závere, že hlodavce a hmyz sa na posudzovanom mieste nenachádza, ale na skutkovom náleze, že nebolo preukázané, aby sa výskyt hlodavcov a hmyzu vymykal z normálu, osobitne za situácie, že ich premnoženie ostatní susedia negovali a že už vôbec nebolo objektivizované, aby ich výskyt súvisel len s chovom koní žalovaným 2 za situácie, keď sa v bezprostrednom okolí vo veľkom chovajú sliepky, ale aj iné hospodárske zvieratá, medzi inými tiež ošípané a kozy.

2.2. Podľa posúdenia odvolacieho súdu neobstoí ani odvolateľkou vznesená námietka nesúlady spôsobu užívania pozemku M. s územným plánom a so všeobecne záväzným nariadením obce Hrabušice. Pokiaľ by aj využívanie pozemku územnému plánu nezodpovedalo, samo o sebe by to dôvod neplatnosti podnájomnej zmluvy nezakladalo. Z tých istých dôvodov odvolací súd neposúdil za dôvodnú ani

odvoláciu námietku, vytykajúcu súdu prvej inštancie neúplnosť skutkových zistení z dôvodu nevykonania ním navrhovaného dôkazu - nešpecifikovaného a predovšetkým žalobkyňou nepredloženého všeobecne záväzného nariadenie obce Hrabušice (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP). Žalobkyňa svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP nastolila predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť skutkových náleзов, že v konaní bola preukázaná skutočnosť uzavretia nájomnej zmluvy medzi spoločnosťou AKRON a.s. a ostatnými vlastníkami pozemku M. vo svetle faktu, že táto spoločnosť predložila len dve nájomné zmluvy týkajúce sa uvedenej nehnuteľnosti a že nebolo preukázané šírenie zápachu v kontexte výpovede svedka G. a skutočnosti, že zistenia na ohliadke boli skreslené tým, že krátko pred tým bol kontajner vyprázdnený. Skutkový nálež súdu prvej inštancie, že spoločnosť AKRON a.s. uzavrela nájomné zmluvy s ostatnými vlastníkami (mimo žalobkyne) pozemku M. je potrebné vnímať v organickej súvislosti s jeho právnym záverom, ktorým sa vysporiadal s jedným z dvoch kľúčových argumentov žalobkyne v prospech neplatnosti podnájomnej zmluvy a síce, že z pohľadu platnej úpravy je jej prípadný nesúhlas s prenajatím pozemku ako menšinovej spoluvlastníčky právne bezvýznamný. Treba zdôrazniť, že žalobkyňa v priebehu konania pred súdom prvej inštancie netvrdila a nečiní tak ani v odvolacom konaní, že by spoločnosť AKRON a.s. neuzavrela nájomné zmluvy s väčšinou spoluvlastníkov sporného pozemku. V tejto skutočnosti žalobkyňa dôvod prípadnej neplatnosti podnájomnej zmluvy nevidela a z tohto pohľadu súd prvej inštancie tento právny úkon ani neposudzoval. Žalobkyňa v priebehu konania nijak nereagovala ani na skutočnosť, že na základe jej dôkaznej iniciatívy táto spoločnosť predložila nepatrnú časť z nájomných zmlúv uzavretých ohľadne pozemku M. s ich vlastníkmi. Pokiaľ za tohto stavu odvolateľka súdu prvej inštancie vyčíta, že vo svojich skutkových záveroch dôkazne vychádzal len zo zmienenej vzorky, je tento jej odvolací dôvod jednak založený na procesne neprípustnom spochybnení dovtedy nespornej skutočnosti a jednak nereflektuje, že pokiaľ má dôvod neplatnosti podnájomnej zmluvy spočívať v nájomných zmluvách, ktoré uzavrela/neuzavrela spoločnosť AKRON a.s. s ostatnými spoluvlastníkmi, povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobkyňu, keďže to podporuje jej argumentáciu o neplatnosti nadväzujúcej podnájomnej zmluvy. Žalobkyňa sa napokon mylí tiež v názore, že súd prvej inštancie nevzal zreteľ na výpoveď svedka G. ako aj na fakt, že kontajner bol v čase ohliadky naplnený len čiastočne. Prvoinštančný súd tieto momenty zreteľne pomenoval v bode 82 odôvodnenia; vyjadril, že pokiaľ aj svedok G. zaznamenal zápach po daždi, za takých istých podmienok avšak s negatívnym zistením bola vykonaná aj miestna ohliadka. Zároveň výslovne konštatoval aj fakt, že v čase ohliadky bol kontajner zaplnený len čiastočne. Z toho vyplýva, že pre záver, že súd prvej inštancie tieto skutočnosti nemal pri hodnotení dôkazov na zreteli niet reálneho podkladu ani v parciálnych skutkových zisteniach a ani v zbernom skutkovom náleze, ktorý je finálnym výsledkom hodnotenia všetkých relevantných dôkazov. Záver súdu prvej inštancie, že k obťažovaniu žalobkyne imisiami z chovu koní nedochádza v neprimeranej miere v sebe subsumuje vnímanie dopadov tejto činnosti bezprostrednými susedmi, na ktorých v danej lokalite pôsobia rovnaké vplyvy, stanovisko obce, ktorá dopady posudzovala na základe opakovaných sťažností žalobkyne i pohľad na konkrétne pomery zákonnej sudkyne, ktorá sa o nich presvedčila miestnou ohliadkou.

2.3. Žalobkyňa svojimi odvolacími námietkami, v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP napokon nastolila predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť právneho posúdenia súdom prvej inštancie otázky platnosti podnájomnej zmluvy. Žalobkyňa v rámci tejto skupiny odvolacích námietok v prvom rade nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, že označenie prenajatého pozemku (jeho časti) údajmi podľa registra poľnohospodárskych produkčných plôch spĺňa požiadavku určítosti právneho úkonu. V prípade nájomných zmlúv sa požiadavka určítosti spája s potrebou určenia či objektívnej určítosti predmetu nájmu. Akiste možno dať žalobkyňi za pravdu, že v prípade nehnuteľností sa predpokladá, že pri právnych úkonoch budú identifikované údajmi katastra nehnuteľností. Treba mať ale na pamäti, že zmluva, ktorá by takéto značenie nerešpektovala by síce nebola vkladu schopnou listinou, samo o sebe by to ale nemalo za následok jej neplatnosť, za predpokladu, že by sa nehnuteľnosť dala podľa označenia v zmluve objektívne identifikovať. Určítosti spôsobu vymedzenia prenechaného pozemku alebo jeho časti preto podľa názoru odvolacieho súdu nijak neuberá, pokiaľ je v zmluve označený jedinečným údajom aj z iného verejného registra než z katastra nehnuteľností. Za takýto údaj preto v okolnostiach prípadu možno bezpochyby považovať aj označenie čísla pôdneho celku podľa registra poľnohospodárskych produkčných plôch, ktorý spĺňa požiadavku objektívnosti (verejný register), jedinečnosti (značenie je nezameniteľné) i určítosti, keďže pôdne celky

sú v teréne rozlíšiteľné (najčastejšie prírodnými prvkami) a takto aj mapovo podchytené. Celkom nepatričná je i výhrada žalobkyne, že súd prvej inštancie pri posudzovaní platnosti podnájomnej zmluvy neaplikoval § 10 ods. 6 zák. č. 504/2003 Z. z., v znení účinnom do 30.4.2018, podľa ktorého pozemky v správe a nakladaní Slovenského pozemkového fondu nemožno dať do podnájmu, ak tento zákon neustanovuje inak. V danom prípade ale žalobkyňa netvrdila (pozn. odv. súdu: tvrdila pravý opak) a v konaní nevyšlo najavo ani inak, aby spoločnosť AKRON a.s. nadobudla do užívania pozemok M. od Slovenského pozemkového fondu.

2.4. K argumentácii žalobkyne proti záveru o premlčaní uplatneného nároku na ochranu pred imisiami odvolací súd uviedol, že v právnej teórii sa v otázke premlčateľnosti práva na ochranu pred imisiami vyskytuje aj odlišný názor (por. Spáčil, J. Ochrana vlastníctví a držby v občanském zákoníku. 2. doplněné vydání, Praha: C.H.Beck, 2005, 151s). Tak či onak, súd prvej inštancie sa napriek záveru o premlčaní uplatneného práva na ochranu pred imisiami so správnym záverom vysporiadal aj s jeho vecnou opodstatnenosťou v neprospech žalobkyne, čo je samo o sebe plnohodnotným dôvodom pre zamietnutie jej žaloby v tejto časti. Za tohto stavu odvolací súd nepovažoval za potrebné bližšie sa premlčaním zaoberať, a to ako z pohľadu prebiehajúceho dišputu v otázke premlčateľnosti posudzovaného práva, tak aj čo do začiatku plynutia premlčacej doby, nakoľko bez ohľadu na záver nemohlo posúdenie tejto otázky priviesť žalobkyňu v spore priaznivejší výsledok. Odvolací súd z týchto dôvodov s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil napadnutý rozsudok v napadnutom zamietavom výroku i v závislom výroku o trovách konania, majúcom správny základ v procesnom úspechu žalovaného 2. V súlade s ust. § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP odvolací súd priznal v odvolacom konaní plne procesne úspešnému žalovanému 2 nárok na náhradu 100% trov odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorým sa domáhala zrušenia rozsudku odvolacieho súdu, resp. aj rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenia veci súdu prvej inštancie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci a zároveň navrhujúc povolenie odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ ide o predmet podnájmu označený ako kód dielu 3804/1 o výmere 16900 m² - nie je to vec spôsobilá byť predmetom občianskoprávných vzťahov takým spôsobom, ako je to v tomto prípade, s poukazom na rozsudok NS ČR sp.zn. 22 Cdo 2271/2006 a ustanovenia § 118 ods. 1 OZ. Ucelený blok pozemkov, a to celý diel M., kód dielu XXXX/X o výmere 16900 m², ktorý je predmetom podnájomnej zmluvy, sa v podstatnej miere prekrýva s parcelou KN C č. XXXX o výmere 19332 m². Len okrajové časti tejto parcely po celom jej obvode nie sú vymedzené Poľnohospodárskou platobnou agentúrou ako ucelený blok pozemkov kód dielu XXXX/X. Teda označením parcely KN C č. XXXX o výmere 19332 m² k.ú. B. je presne, nepochybne a pre všetkých zreteľne určené územie, na ktorom - na jeho podstatnej časti - je prevádzaný chov koní. Naopak, určením, že sa požadovaný zákaz má týkať „uceleného bloku pozemkov kód dielu XXXX/X“, by nebolo všetkým, aj nezainteresovaným osobám jasné, o ktoré územie ide. V každom prípade ucelený blok pozemkov kód dielu XXXX/X „leží“ na parcele č. XXXX a teda sa týka všetkých parciel M.. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je vo vzťahu k určitosti predmetu podnájmu v rozpore s rozsudkom NS ČR sp. zn. 22Cdo 2271/2006.

3.1. Podaním zo dňa 12.5.2017 dovolateľka súdu predložila list Slovenského pozemkového fondu z 27.2.2017, ktorým potvrdil, že v jeho správe sú pozemky registra „E“ v katastri obce B.: pozemok E-KN parc. č. XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX/X, XXXXX, XXXXX/X, XXXXX, XXXXX/X a XXXXX/X. Tieto parcely sa nachádzajú na území Kapustníc a aj keď netvoria nadpolovičnú časť územia Kapustníc, nachádzajú sa priebežne cez celú plochu parcely C-KN XXXX. SPF zároveň oznámil, že ani jeden z vyššie uvedených pozemkov nie je predmetom nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi SPF a spoločnosťou Akron a.s. ako nájomcom. Odvolací súd v bode 24. odôvodnenia považuje za nepatričnú výhradu žalobkyne, že nebol aplikovaný § 10 ods. 6 zákona č. 504/2003 Z.z., podľa ktorého pozemky v správe a nakladaní SPF nemožno dať do podnájmu. Odvolací súd sa však nevysporiadal s predloženým dôkazom, že SPF pozemky na území Kapustníc, ktoré má v správe, nedal do nájmu firme Akron, a.s., a teda firma Akron, a.s. ich nemohla dať do podnájmu žalovaným, pretože sama nemala k nim nájomné právo.

3.2. K 2. výroku žalobného petitu, ktorým sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovaným zdržať

sa obťažovania jej osoby nad mieru primeranú pomerom pachmi, pevnými a tekutými exkrementami a odpadmi vznikajúcimi chovom koní a iných hospodárskych zvierat na parcele reg. „C“ č. XXXX: X, súdy nedôvodne prihliadli na žalovanými vznesenú námietku premlčania. Záver súdov o začiatku plynutia premlčacej doby považuje dovolateľka za nesprávny, ide o „osobitné“ právo s charakterom osobného práva, keď je osoba obťažovaná činnosťou inej osoby, nie je to majetkové právo v klasickom význame § 100 ods. 2 OZ. Ak rušivá činnosť rušiteľa, ktorou, resp. ktorej výsledkom je osoba - žalobca rušená, pretrváva (v tomto prípade od r. 2010-2011 doteraz), pretrváva aj možnosť domáhať sa súdnej ochrany proti rušiteľovi. Ako vyplýva z bodu 25. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v právnej teórii sa vyskytuje aj odlišný názor na právnu otázku o začatí plynutia premlčacej doby v takomto prípade. Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej praxi túto právnu otázku doteraz nevyriešil, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.3. Napriek zamietnutiu žaloby z dôvodu premlčania sa súd prvej inštancie zaoberal žalobným petitom aj z vecnej stránky a uzavrel, že ani z vecnej stránky nie je žaloba dôvodná, pretože kone na pozemky žalobkyne neprenikajú, nadmerný zápach pochádzajúci z chovu koní sa nepotvrdil ani z vyhlásení ostatných susedov. V tejto vecnej stránke veci dovolateľka namieta, že súdy nesprávne vyhodnotili predložené dôkazy a zistený skutkový stav. Dovolateľka predložila schválený Územný plán (so schvaľovacou doložkou) - č.l. 85 súdneho spisu - dôkaz o tom, ako sa Obec Hrabušice k otázke chovu zvierat v obci postavila. Je to pravdivý dôkaz, ktorý žalovaní nespochybnili a je v súlade s VZN, preto samotné VZN by len potvrdilo, že Územný plán bol naozaj prijatý, - sused G. potvrdil zápach od koní za dažďa a na konci svojej záhrady - súd nezohľadnil dôkaz predložený žalobkyňou po ohliadke, a to fotografie, na ktorých je zachytené, že žalovaná v dňoch 28.4.2019 a 29.4.2019, teda tesne pred vykonaním ohliadky, vypratala hnoj do pripravenej vlečky, ktorý následne odviezla. V deň vykonania ohliadky sa hnoj na mieste už nenachádzal, čo ovplyvnilo aj intenzitu zápachu. Uvedená skutočnosť, ako aj skutočnosť, že hnoj bol odpratávaný do vlečky v nedeľu 28.4.2019, je nepriamym dôkazom o šírení zápachu, ktorý chcela žalovaná takto ovplyvniť z dôvodu plánovanej ohliadky. Súd nezohľadnil ani predložený dôkaz o množstve vyvezeného hnoja, ani predložené fotografie o výskyte hlodavcov, potkanov, súd videl potkanie exkrementy na motore auta v garáži pri obhliadke.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu vyjadrila písomne, navrhla ho ako neprípustné odmietnuť a priznať jej náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť. Vzhľadom na to, že konanie voči pôvodnej žalovanej 1 bolo právoplatne zastavené, stranou sporu zostala žalovaná, pôvodne označená ako žalovaná 2.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domáčať sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021), nie strany sporu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprisnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je

skôr reštriktívny výklad (por. 9 Cdo/72/2020, 9 Cdo/260/2021).

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

10. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (písm. a/), ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b/), alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c/).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

12. Otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine) alebo otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii alebo interpretácii procesných ustanovení). Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

13. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP namietal nesprávne právne posúdenie sporu dovolacím súdom v otázke určitosti predmetu podnájmu, ktorý bol označený ako kód dielu XXXX/X o výmere 16900 m². Podľa dovolateľa nie je takto určená vec spôsobilá byť predmetom občianskoprávných vzťahov, s poukazom na rozsudok NS ČR sp.zn. 22 Cdo 2271/2006 a ustanovenia § 118 ods. 1 OZ.

14. Takto žalobcom zadaná právna otázka by mohla mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) dovolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo odvolaniu žalobcu vyhovieť a pre ktorý bolo potvrdené ako vecne správne zamietajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie. Odvolací súd však svoje rozhodnutie v tejto časti neodôvodnil výlučne záverom o určitosti predmetu podnájmu (túto právnu otázku posudzoval len ako jednu z viacerých ďalších čiastkových právnych otázok), ale zároveň tým, že žalobca je minoritným spoluvlastníkom a preto sa nevyžadoval jeho súhlas s nájmom (por. bod 65. až 69. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), pričom tento záver dovolateľ v dovolaní nijako nenamietal. Ako dôvod pre zamietnutie žaloby v tejto časti by postačoval už len vyššie uvedený záver o tom, že pre súhlas s nájmom predmetných nehnuteľností sa nevyžadoval aj súhlas žalobcu ako minoritného spoluvlastníka, a ani posúdenie otázky určitosti predmetu nájmu, ktorú dovolateľ nastolil ako dovolaciu otázku, by nemalo žiaden vplyv na záver o dôvodnosti žaloby. Preto ak by aj dovolací súd konštatoval nesprávnosť právneho posúdenia otázky určitosti predmetu nájmu, nijako by sa to nedotklo právneho záveru súdov nižších inštancií o nedôvodnosti žaloby z dôvodu, že pre súhlas s nájmom predmetných nehnuteľností sa nevyžadoval aj súhlas žalobcu ako minoritného spoluvlastníka.

15. Predmetná dovolacia otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takého záveru, výlučne na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľom nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

16. Rovnaký záver o neprípustnosti dovolacej otázky dovolací súd konštatuje aj vo vzťahu k otázke premlčania práva domáhať sa uloženia povinnosti žalovaným zdržať sa obťažovania jej osoby nad mieru primeranú pomerom pachmi, pevnými a tekutými exkrementami a odpadmi, keď súdy nedôvodne prihliadli na žalovanými vznesenú námietku premlčania, nakoľko podľa dovolateľa ide o „osobitné“ právo s charakterom osobného práva, nie je to majetkové právo v klasickom význame § 100 ods. 2 OZ.

17. Takto žalobcom zadaná právna otázka by mohla mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo odvolaniu žalobcu vyhovieť a pre ktorý bolo potvrdené ako vecne správne zamietajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie. Odvolací súd však svoje rozhodnutie v tejto časti neodôvodnil výlučne záverom o premlčaní uplatneného práva, ale zároveň tým, že žalobca nepreukázal neprimeranosť obťažovania nad mieru primeranú pomerom pachmi, pevnými a tekutými exkrementami a odpadmi (por. bod 77 až 84. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Ako dôvod pre zamietnutie žaloby v tejto časti by postačoval už len vyššie uvedený záver o tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania neprimeraného obťažovania, a ani posúdenie otázky premlčania, ktorú dovolateľ nastolil ako dovolaciu otázku, by nemalo žiaden vplyv na záver o nedôvodnosti žaloby. Súdy nižších inštancií napriek záveru o dôvodnosti vznesenej námietky premlčania posúdili žalobu aj z vecného hľadiska (t.j. aj bez ohľadu na premlčanie), preto zodpovedanie právnej otázky premlčania v dovolacom konaní by malo len akademický význam, bez reálneho dosahu na výsledok sporu.

18. Je možné v tejto súvislosti uzavrieť, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo a nemohlo ani závisieť od riešenia takto dovolateľom nastolených otázok uvedených v dovolaní, dovolací súd dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol.

19. Pokiaľ dovolateľ vo zvyšnej časti dovolania namietal nesprávne vyhodnotenie predložených dôkazov a zistený skutkový stav, dovolací súd uzatvára, že takto dovolateľom formulovaná dovolacia námietka má charakter námietky nesprávneho hodnotenia dôkazov a následne nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom ale takáto námietka nie je nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky a ako hodnotil dôkazy, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 9 Cdo 150/2020, 9 Cdo 219/2021).

20. Dovolací súd podotýka, že je viazaný skutkovým stavom zisteným súdmi nižších inštancií (§ 442 CSP). Dovolací súd nie je treťou inštanciou, a preto sa pred ním nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení vykonaných súdmi nižších inštancií, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie, a ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaných dôkazov. Správnosť skutkových zistení súdov, či výsledok hodnotenia, resp. nevyhodnotenia dôkazov je z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP, otázkou irelevantnou.

21. Práve povinné zastúpenie advokátom (resp. právnické vzdelanie dovolateľa) má garantovať bezchybnosť podaných dovolaní, pričom snaha advokátov by mala smerovať k tomu, aby právna otázka z dovolania jasne vyčnievala a takisto aby z dovolania vyčnievalo aj právne posúdenie veci, ktoré pokladá dovolateľ za nesprávne, s uvedením toho, v čom má spočívať táto nesprávnosť. Advokát týmto

vymedzením začína svoj dialóg s najvyšším súdom ako najvyššou súdnou autoritou, a preto musí pripraviť jasné, vecné a zmysluplné vymedzenie namietaného nesprávneho posúdenia spornej právnej otázky (m. m. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 15/2021, I. ÚS 330/2021, I. ÚS 440/2022).

22. Na záver dovolací súd poznamenáva, že ak by absenciu konkrétne a riadne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k vecnému posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017, 9Cdo/197/2020). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

23. Dovolací súd uzatvára, že dovolanie podané dovolateľom pre nesprávne právne posúdenie veci v danom prípade nezodpovedá požiadavkám z hľadiska vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP v spojení s ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP.

24. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (sp. zn. 4Cdo/144/2019, 9Cdo/154/2021).

25. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.